

« به نام خدا »

جغرافیا یازدهم

رشته ادبیات علوم انسانی

درس سوم « « « « « « « « نواحی آب و هوایی

خلاصه مطالب:

تفاوت هوا و آب و هوا چیست ؟

هوا وضعیت گذرا و موقتی اتمسفر در یک محل در مدت زمانی کوتاه است ؛ آب و هوا شرایط و وضعیت هوای یک ناحیه در مدت زمانی نسبتاً طولانی است.

مثلاً وقتی میگوییم امروز هوا گرم است یعنی هوا را گفته این و زمانی که میگوییم مشهد هوای کوهستانی دارد یعنی آب و هوای آنجا.

راهکارهای بررسی و پی بردن بر نوع آب و هوای یک ناحیه چیست ؟

در طی سالهای طولانی باید داده های آماری مربوط به دما ، بارش ، رطوبت و... را جمع آوری و پردازش و بررسی کرد .

نکته مهم: نام دیگر آب و هوا شناسی ، اقلیم شناسی است.

و از شاخه های جغرافیای طبیعی است.

هواکره و اهمیت آن

محیط زندگی ما متشکل از چهار بخش است:

۱. هواکره

۲. سنگ کره

۳. آب کره

۴. زیست کره

هواکره از لایه های مختلف تشکیل شده است.

بیشترین تغییرات آب و هوایی آن در لایه تروپوسفر می باشد.
وجود سیاره زمین بدون هواکره ناممکن است.

علت این که نواحی مختلف آب و هوایی داریم چیست ؟

تابش خورشید دما فشار

توده هوا جبهه هوا

ریز نکات مربوط به عوامل بالا:

عامل اصلی برای زمین و مهمترین منبع انرژی نور خورشید است.

تابش نور خورشید بر عناصری چون دما ، فشار و رطوبت و بارش تأثیر گذار است.

نواحی قطبی کمترین میزان انرژی را دریافت می کنند.

از دریافت نامساوی انرژی خورشید بر سطح زمین مناطق **گرم ، معتدل ، سرد** پدید می آید.

عوامل تأثیر گذار بر دما ، دوری و نزدیکی به دریاها و اقیانوس ها ، عبور جریان های دریایی آب گرم و سرد ، جهت و شیب ناهمواری ها است.

نکته بعدی اینکه هوا دارای وزن است پس بر همه چیز فشار وارد میکند. به وسیله فشار سنج اندازه گیری می شود و واحد اندازه گیری آن هکتوپاسکال است.

تعریف مرکز کم فشار:

وقتی هوا گرم می شود ، مولکول ها سریع حرکت می کنند و دور می شوند و هوای گرم به سمت بالا می رود و منطقه کم فشار شکل می گیرد.

گروه آموزشی عصر

تعریف مرکز در فشار:

هوا سرد میشود و مولکول ها به هم نزدیک می شوند و حجم آن ها زیاد می شود و هوای سرد پایین می آید و در نتیجه هوای پر فشار شکل می گیرد.

توده هوا: به حجم وسیع از هوا که از نظر دما و رطوبت ، در سطح افقی تا صد ها کیلومتر ویژگی های یکسانی داشته باشد.

جبهه هوا: مرز بین دو توده هوا

مهمترین جبهه هوا «««««««««««« جبهه قطبی

علت وزش باد در کره زمین «««««« جابه جایی توده هوا بین مناطق مختلف کم فشار و پر فشار

عوامل موثر بر وقوع بارش :::::

وجود هوای مرطوب عامل صعود

انواع بارش ::: همرفتی ، جبهه ای ، کوهستانی

تقسیم بندی کوپن: بارش ، دما ، پوشش گیاهی

انواع آب و هوا از نظر کوپن :

۱. A استوایی «««««««««««« برزیل

۲. B خشک «««««««««««« الجزیره

۳. C معتدل «««««««««««« مالت

۴. D سرد «««««««««««« کانادا

۵. E قطبی «««««««««««« آلاسکا

بررسی و تحلیل بخش B

مناطق خشک یعنی منطقه ای که کمبود بارش دارد. بارندگی نامنظم است.

بیابان بخشی از مناطق خشک است.

دو ویژگی مهم مهم برای بیابان:

کمبود بارش ، تبخیر زیاد

انواع بیابان ««« گرم و سرد

گرم : دره مرگ کالیفرنیا ، صحرای بزرگ آفریقا

سرد : تکه ماکان ، ترکستان

علل ایجاد بیابان چیست ؟

۱. استقرار مرکز در فشار

۲. دوری از منابع رطوبت

مای دررس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir